KOMISJONI OTSUS (EL) 2018/1840,

10. august 2018,

riigiabi SA.33229 (2018/N-4) (*ex* 2017/C-3) kohta – Sloveenia – Nova Ljubljanska Banka d.d. restruktureerimiskohustuste muutmine

(teatavaks tehtud numbri C(2018) 5537 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (edaspidi „ELi toimimise leping"), eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt eespool osutatud sätetele ([1]) ja võttes nende märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) 7. märtsi 2011. aasta otsusega (edaspidi „esimene päästmisotsus") ([2]) andis komisjon esitatud restruktureerimiskava põhjal kuueks kuuks loa Nova Ljubljanska Banka d.d. (edaspidi „NLB") 250 miljoni euro suuruseks riigipoolseks rekapitaliseerimiseks, millest Sloveenia oli komisjonile teatanud 14. jaanuaril 2011.

(2) 2. juuli 2012. aasta otsusega (edaspidi „teine päästmis- ja algatamisotsus") ([3]) kiitis komisjon heaks teise rekapitaliseerimise NLB päästmiseks ja algatas esitatud restruktureerimiskavaga seotud kahtluste tõttu põhjaliku uurimise. Komisjon kahtles, kas kava võimaldab taastada NLB elujõulisuse, ning pidas ebapiisavaks kavaga ette nähtud koormuse jagamist ja põhjendamatute konkurentsimoonutuste vältimise meetmeid.

(3) Otsusega 2014/535/EL (edaspidi „2013. aasta otsus") ([4]) kiitis komisjon heaks riigiabi NLB-le, lähtudes muudetud restruktureerimiskavast ja Sloveenia esitatud kohustustest, millest ühe kohaselt pidi Sloveenia müüma 31. detsembriks 2017 oma osalusest NLBs ühe aktsia vähem kui 75 % (edaspidi „75 % – 1") või teise võimalusena sundima NLBd loovutama kuus välismaist tütarettevõtjat Balkanil.

(4) 13. aprillil 2017 taotles Sloveenia komisjonilt luba lükata edasi NLB aktsiate müügi teine osa, mis hõlmab osalusest NLBs kuni 25 % miinus üks aktsia (edaspidi „25 % – 1"), ja teatas komisjonile muudetud kohustustest. 11. mail 2017 leidis komisjon, et need muudetud kohustused tagavad jätkuvalt NLB-le antava abi kokkusobivuse siseturuga (edaspidi „2017. aasta muutmisotsus") ([5]).

(5) 8. juunil 2017 ([6]) otsustasid Sloveenia ametiasutused NLB müügiprotsessi peatada ja 9. juunil 2017 teavitas Sloveenia rahandusminister sellest otsusest telefoni teel komisjoni.

([1]) Komisjoni otsus, milles käsitletakse riigiabi nr SA.33229 (2018/C) (*ex* 2017/N-3) – Sloveenia – Nova Ljubljanska Banka restruktureerimiskohustuste muutmine (edaspidi „2018. aasta algatamisotsus") (ELT C 121, 6.4.2018, lk 15).

([2]) Komisjoni otsus, milles käsitletakse riigiabi nr SA.32261 (2011/N) – Sloveenia – NLB rekapitaliseerimine (ELT C 189, 29.6.2011, lk 2).

([3]) Komisjoni otsus, milles käsitletakse riigiabi nr SA.34937 (2012/C) (*ex* 2012/N) ja SA.33229 (2012/C) (*ex* 2011/N) – NLB teine rekapitaliseerimine ja NLB restruktureerimine (ELT C 361, 22.11.2012, lk 18).

([4]) Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta otsus 2014/535/EL, milles käsitletakse riigiabi SA.33229 (2012/C) (*ex* 2011/N) – Sloveenia – NLB ümberstruktureerimine (ELT L 246, 21.8.2014, lk 28).

([5]) Komisjoni otsus, milles käsitletakse riigiabi SA.33229 (2017/N-2) – Sloveenia – NLB restruktureerimisotsuse muutmine (ELT C 254, 11.7.2017, lk 2).

([6]) Vt järgmine pressiteade: http://www.vlada.si/en/media_room/government_press_releases/press_release/article/138_regular_government_session_government_rejects_minimum_offer_price_for_nlb_59951/.

(6) Komisjon ja Sloveenia suhtlesid 2017. aasta sügisel mitu korda. Sloveenia esitas komisjonile ka mitu mitteametlikku dokumenti ([7]). 21. detsembril 2017 teatas Sloveenia ametlikult komisjonile täiendavalt muudetud kohustustest.

(7) 26. jaanuari 2018. aasta kirjaga (edaspidi „2018. aasta algatamisotsus“) teavitas komisjon Sloveenia ametiasutusi oma otsusest algatada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 esimeses lõigus sätestatud menetlus seoses taotlusega kinnitada NLB-le antava abi kokkusobivust täiendavalt muudetud kohustuste põhjal.

(8) 2. märtsil 2018 esitas Sloveenia märkused 2018. aasta algatamisotsuse kohta.

(9) 6. aprillil 2018 avaldati 2018. aasta algatamisotsus *Euroopa Liidu Teatajas* ja huvitatud isikuid kutsuti üles märkusi esitama. Komisjon sai avaldamisele järgnenud ühekuuse ajavahemiku jooksul märkusi neljalt isikult ja need edastati 16. ja 18. mail 2018 Sloveenia ametiasutustele. 15. juunil 2018 esitas Sloveenia vastuseks oma tähelepanekud nende märkuste kohta.

(10) Sloveenia esitas 26. märtsil 2018, 4. aprillil 2018, 30. mail 2018, 21. juunil 2018, 29. juunil 2018 ja 9. juulil 2018 uued mitteametlikud dokumendid, sealhulgas mitme kavandatud kohustuste rühma kohta.

(11) 13. juuli 2018. aasta kirjaga esitas Sloveenia komisjonile uued riigiabikohustused (edaspidi „muudetud kohustused“), sealhulgas NLB 75 % – 1 osaluse müügi uued tähtajad. Õiguskindluse huvides teatas Sloveenia 25. juulil 2018 ka kavandatud meetmest, mis ei ole abimeede ja mille kohaselt Sloveenia hüvitaks NLB-le välisvaluutahoiustega seotud kohtuasjade – mis on Jugoslaavia lagunemise eelsesse aega ulatuv ajalooline küsimus – võimalikud tagajärjed.

(12) 16. juuli 2018. aasta kirjaga nõustus Sloveenia erandkorras loobuma oma õigustest, mis tulenevad ELi toimimise lepingu artiklist 342 ([8]) koostoimes määruse nr 1 ([9]) artikliga 3, ning käesoleva otsuse vastuvõtmise ja teatavaksstegemisega inglise keeles.

2. ABIMEETME KIRJELDUS

2.1. Abisaaja kirjeldus

(13) NLB on Sloveenia suurim pank, mille turuosa on 23 % (arvutatuna koguvarade alusel) ([10]). NLB üksikasjalikum kirjeldus on esitatud 2013. aasta otsuse põhjendustes 11–22. Aktsionäride struktuurilt on NLB pärast 2012. ja 2013. aasta rekapitaliseerimist 100 % ulatuses riigile kuuluv ettevõte ([11]).

(14) Samuti saadud riigiabi tulemusel oli NLB esimese taseme põhiomavahendite suhtarv 2018. aasta märtsi lõpus 16,6 %. Paranenud oli ka NLB kasumlikkus ja 2017. aasta lõpus teatas ta 225 miljoni euro suurusest puhaskasumist, mis võrdub 14,4 % omakapitali investeeringute tulususega. Tabel 1 sisaldab NLB peamise finantsteabe ([12]) üksikasju.

Tabel 1

NLB peamine konsolideeritud finantsteave

	31.3.2018	31.12.2017	31.12.2016
Varad kokku (miljonit eurot)	12 425	12 238	12 039
Riskiga kaalutud varad (miljonit eurot)	8 634	8 547 ([1])	7 862

([7]) Nagu on üksikasjalikumalt selgitatud 2018. aasta algatamisotsuse põhjendustes 5, 6 ja 7.
([8]) Euroopa Liidu toimimise lepingu konsolideeritud versioon (ELT C 202, 7.6.2016, lk 47).
([9]) 15. aprilli 1958. aasta määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385/58).
([10]) NLB kontserni esitatud teave, 2018. aasta esimese kvartali tulemused, lk 4.
([11]) NLB omandistruktuur on viimastel aastatel mitu korda muutunud. 2002. aastal omandas Belgia pank KBC 34 % NLBst. Kui aga KBC ei saanud 2006. aastal oma osalust NLBs suurendada, otsustas KBC, et ei käsita oma olemasolevat osalust enam strateegilisena, vaid liigitas selle ümber rahaliseks osaluseks. KBC väljus NLBst täielikult 2013. aastal. Alates 2013. aasta lõpust on Sloveenia riik taas NLB 100 % omanik, pöörates seega tegelikult ümber NLB (osalise) erastamise 2001. ja 2002. aastal.
([12]) Tabelis 1 esitatud finantsnäitajad põhinevad NLB konsolideeritud finantsaruannetel, mis on kättesaadavad aadressidel https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-final-2017.pdf ja https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-1q2018-final.pdf.

	31.3.2018	31.12.2017	31.12.2016
Puhaskasum pärast maksude mahaarvamist (miljonit eurot)	58	225	110
Viivislaenud/laenud kokku (%)	8,8	9,2	13,8
Põhikapitali esimese taseme suhtarv (%)	16,6	15,9	17,0
Laenude ja hoiuste suhtarv (%)	69,8	70,8	74,2
Omakapitali investeeringute tulusus (%)	13,5	14,4	7,4

([1]) Riskiga kaalutud varad suurenesid 2017. aastal jaenõuete suurenemise tulemusel NLB välisvaluuta positsiooni käsitlemise korrektsioonina konsolideeritud tasemel ja euroalavälistesse tütarpankadesse tehtud omakapitali investeeringute käsitlemise tõttu.

(15) Kaubandusliku kohaloleku seisukohast on NLB-l praegu Sloveenias 108 kontorit (2018. aasta märtsi lõpus), mis on vähem kui 143 kontorit 2013. aastal. Väljaspool Sloveeniat on NLB-l mitmes Balkani riigis välismaised tütarettevõtjad, kelle varad on kokku 3,8 miljardit eurot ja kasum pärast maksude mahaarvamist 95 miljonit eurot ([13]) (2017. aasta lõpus). Tabel 2 sisaldab rohkem teavet NLB Balkani tütarettevõtjate kohta.

Tabel 2

NLB Balkani tütarettevõtjate peamine finantsteave

	Endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik	Bosnia tütarettevõtja nr 1	Bosnia tütarettevõtja nr 2	Kosovo	Montenegro	Serbia
NLB osalus (%)	87	100	97	81	100	100
Turuosa (%)	16,4	18,9	5,3	15,7	11,0	1,2
Kasum pärast maksude mahaarvamist (miljonit eurot)	40	23,7	8,3	14,2	5,4	3,7
Varad kokku (miljonit eurot)	1 236	670	531	584	457	371

(16) NLB-l on jätkuvalt 50 % osalus kindlustusandjas NLB Vita d.d., Ljubljana (edaspidi „NLB Vita“), mis on ühisettevõte Belgia KBC Group NVga. 2017. aasta lõpus olid NLB Vita koguvarad 446 miljonit eurot ([14]) ja selle aasta kasum pärast maksude mahaarvamist oli 7 miljonit eurot.

(17) 31. detsembril 2017 alustas NLB oma liisinguga tegeleva tütarettevõtja likvideerimist Ljubljanas ([15]). 29. novembril 2017 ([16]) kiitis NLB nõukogu heaks uue sõidukite liisimisele keskenduva liisinguettevõtte asutamise 1,5 miljoni euro suuruse sissemakstud algkapitaliga. 2018. aasta veebruaris katkestas NLB uue liisinguettevõtte asutamise protsessi.

2.2. **Riigiabimeetmed NLB kasuks**

(18) 2013. aasta otsusega ja Sloveenia esitatud kohustuste põhjal tunnistas komisjon siseturuga kokkusobivaks järgmised NLB kasuks võetud riigiabimeetmed:

a) esimene, 250 miljoni euro suurune rekapitaliseerimine, mis kiideti ajutiselt heaks esimese päästmisotsusega;

b) teine, 383 miljoni euro suurune rekapitaliseerimine, mis kiideti ajutiselt heaks teise päästmis- ja algatamisotsusega;

([13]) Allikandmed: vt linki joonealuses märkuses 12.
([14]) Aluseks on „Tagatud fondide varad omavahenditeta“.
([15]) NLB liisinguga tegelev Sloveenia tütarettevõtja liigitati põhitegevusega mitteseotud tütarettevõtjaks, kes tuleb 2013. aasta otsuse aluseks olnud kohustuste osana loovutada.
([16]) Järelevalve eest vastutava usaldusisiku 14. juuni 2018. aasta aruande põhjal.

c) kolmas, 1,558 miljardi euro suurune rekapitaliseerimine ning

d) langenud väärtusega varade üleandmine riigi omanduses olevale rämpspangale 130 miljoni euro suuruse abielemendiga ([17]).

NLB kasuks võeti riigiabimeetmeid kokku 2,321 miljardi euro väärtuses, mis võrdub 20 %ga tema riskiga kaalutud varadest 2012. aasta detsembri seisuga.

(19) 2013. aasta otsuse ja 2017. aasta muutmisotsuse osana esitatud kohustusi on üksikasjalikumalt kirjeldatud 2018. aasta algatamisotsuse punktides 2.3 ja 2.4. Seoses NLB 75 % – 1 osaluse müügiga võttis Sloveenia 2017. aasta muutmisotsuse kontekstis järgmise kohustuse (edaspidi „müügikohustus“):

„[…] [riigi osaluse ja välismaiste tütarpankade arvu vähendamine]

Sloveenia vähendab oma osalust NLBs 25 % + 1 aktsiani (edaspidi „blokeeriv vähemus“) järgmiselt:

a) 31. detsembriks 2017 vähemalt 50 % võrra.

Kui Sloveenia ei ole sõlminud üht või mitut siduvat müügi- ja ostulepingut vähemalt 50 % müügiks oma osalusest NLBs, annavad Sloveenia ja NLB loovutamise eest vastutavale usaldusisikule täieliku volituse müüa NLB osalus (oma välismaistes Balkani) tütarpankades miinimumhinna eest, mis ei ole madalam kui 75 % bilansilisest väärtusest;

b) olles müünud vähemalt 50 % oma osalusest NLBs kooskõlas punkti 14 alapunktiga a, vähendab Sloveenia oma osaluse 31. detsembriks 2018 blokeeriva vähemuseni.

Kui Sloveenia ei ole sõlminud 31. detsembriks 2018 üht või mitut siduvat müügi- ja ostulepingut oma blokeerivat vähemust ületava osaluse müügiks NLBs, annab Sloveenia (punkti 19 kohaselt nimetatud) loovutamise eest vastutavale usaldusisikule täieliku volituse vähendada Sloveenia osalust NLBs blokeeriva vähemuseni […] eest (*).

(*) Selle teabe suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus.“

(20) Katkestatud müügiprotsessi on üksikasjalikult kirjeldatud 2018. aasta algatamisotsuse punktis 2.5.

2.3. **Menetluse algatamise põhjused**

(21) Komisjon alustas 2018. aasta algatamisotsusega ametlikku uurimist, kui oli selgunud, et Sloveenia on rikkunud müügikohustuses kindlaksmääratud tähtaega (kirjeldatud põhjenduses 19). Komisjon leidis, et Sloveenia poolt NLB-le antud abi on seetõttu muutunud ebaseaduslikuks.

(22) Komisjon avaldas 21. detsembril 2017 teatatud muudetud kohustuste kohta kahtlust, kas need on samaväärsed 2013. aasta otsuse ja 2017. aasta muutmisotsuse aluseks olnud kohustustega. Komisjon kahtles, kas abimeetmed on nende muudetud kohustuste põhjal siseturuga kokkusobivad.

(23) Komisjon meenutas seoses NLB elujõulisusega, et NLB poolt 2012. ja 2013. aastal kogetud raskused olid seotud riigi mõjuga tema igapäevategevusele ning 2013. aasta otsuse osaks olnud NLB elujõulisuse analüüs põhines olulisel määral NLB omandiõiguse muutumisel. Komisjon avaldas 2018. aasta algatamisotsuses suurt kahtlust NLB pikaajalise elujõulisuse suhtes, kui omandiõigust ei muudeta.

(24) Komisjon jõudis 2018. aasta algatamisotsuses esialgsele järeldusele, et NLB müügi edasilükkamine pikendas *de facto* tema restruktureerimisperioodi. Komisjon selgitas, et see tähendab loogiliselt, et restruktureerimisperioodiga seotud kohustusi pikendatakse niisamuti, kuni NLB 75 % – 1 osaluse müük ei ole lõpetatud.

(25) Lõpuks avaldas komisjon kahtlust, kas muudetud kohustused korvavad piisavalt müügiprotsessi edasilükkamist.

([17]) Langenud väärtusega varade siirdehinna (617 miljonit eurot) ja turuväärtuse (486 miljonit eurot) vahe.

3. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED 2018. AASTA ALGATAMISOTSUSE KOHTA JA SLOVEENIA AMETIASUTUSTE ASJAKOHASED TÄHELEPANEKUD

(26) Käesolevas jaos kirjeldatakse 2018. aasta algatamisotsuse kohta saadud märkusi ja Sloveenia ametiasutuste tähelepanekuid nende märkuste kohta.

3.1. Huvitatud isikute märkused 2018. aasta algatamisotsuse kohta

(27) Komisjon sai märkusi järgmiselt neljalt isikult:

a) Neist esimene – varem NLB aktsiaid omanud üksikisik – väitis, et NLB müügi tähtaja täiendava pikendamise keelamine oleks vastuolus komisjoni praktikaga ([18]). Esimene isik väitis, et komisjon peaks minimeerima kulusid, mida maksumaksjal tuleb pankade päästmiseks kanda, ja tähtaja pikendamine 2019. aastani ei oleks mitte üksnes Sloveenia ja tema maksumaksjate, vaid ka komisjoni huvides.

b) Teine isik, kelleks oli Sloveenia institutsioonide toimimise pärast muret tundvate kodanike ühendus, oli seisukohal, et 2013. aasta otsusega heakskiidetud meetmed ei moonuta konkurentsi siseturul ega ole seetõttu riigiabi. Ta väitis, et isegi kui meetmed loetaks riigiabiks, kujutaksid need endast 2013. aasta otsuse kohase kohustuste ja nõudeõiguste teisendamise tõttu 2013. aastal igal juhul kokkusobivat abi. Peale selle leidis teine isik, et NLB oli täitnud kõik 2013. aasta otsuse kohustused peale äriühingu üldjuhtimise kohustuse. Teine isik viitas ka NLB suurele kasumlikkusele ja väitis, et NLB tegevus on muutunud Sloveenia ametiasutustest täielikult sõltumatuks. Ta väitis, et täiendavad kohustused kahjustaksid NLB pikaajalise elujõulisuse väljavaateid. Teine isik märkis, et NLB ei ole ainus Sloveenia pank, kellel on olnud rahalisi raskusi, ja see, et KBC oli sel ajal NLB aktsionär, ei aidanud NLB-l rahalisi raskusi vältida. Seetõttu leidis teine isik, et NLB omandistruktuuri muutus ei ole tema elujõulisuseks vajalik tingimus. Teine isik leidis ka, et kohustusi tuleks kohandada, et võtta arvesse liikmesriikide ja liidu majandusliku ja poliitilise olukorra muutusi. Kokkuvõttes väitis teine isik, et komisjon peaks võtma arvesse ka asjaolu, et Sloveenias oli sel ajal, kui ta otsustas NLB-le riigiabi anda ja kui esitati kohustused, tõsine finantskriis.

c) Kolmas isik, kes on Sloveenia kodanik, väitis, et komisjon on 2013. aasta otsuse vastuvõtmisel rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet. Kolmas isik leidis ka, et NLB kohtlemisel komisjoni poolt puudub kindel õiguslik alus.

d) Neljas isik, kelleks oli Ljubljanska Banka d.d. välisfiliaalis avatud välisvaluutahoiuse omanik, esitas märkusi peamiselt Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuse ([19]) täitmise kohta ja viitas kohtuotsuse sellele osale, mis on seotud välisvaluutahoiuste tagastamisega.

3.2. Sloveenia tähelepanekud huvitatud isikutelt 2018. aasta algatamisotsuse kohta saadud märkuste kohta

(28) Oma 15. juuni 2018. aasta vastuses 2018. aasta algatamisotsuse kohta saadud märkustele leidis Sloveenia, et enamik märkusi on seotud Sloveenia ametiasutuste varasemate otsuste ja 2013. aasta otsusega. Sloveenia rõhutas, et 2013. aastal ei tegutsenud ta mitte üksnes NLB vastutustundliku omanikuna, vaid ka riigi finantsstabiilsuse kaitseks. Sloveenia märkis, et ta on tegutsenud nõuetekohase hoolsusega ja kavatsusega minimeerida süsteemsete häirete ohtu.

(29) Põhjenduse 27 punktis d kirjeldatud välisvaluutahoiuste kohtuasja käsitlevate märkuste kohta leidis Sloveenia, et need märkused ei ole 2018. aasta algatamisotsuse ese.

([18]) Viidatud on komisjoni riigiabiotsusele nelja Itaalia sildasutuse ja Novobanco kohta: vt komisjoni otsused, milles käsitletakse riigiabi SA.43976 (2015/N) – Portugal – Banco Espirito Santo S.A. (Novo Banco S.A.) 2014. aasta kriisilahenduse muudatus (ELT C 390, 21.10.2016, lk 5) ning riigiabi SA.39543 (2015/N), SA. 41134 (2015/N), SA. 41925 (2015/N) ja SA. 43547 (2015/N) – Itaalia – Banca delle Marche S.p.A, Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio Soc. Coop., Cassa di Risparmio de Ferrara S.p.A. ja Cassa di Risparmio della Provincia di Chieti S.p.A. kriisilahenduse teine muudatus (ELT C 61, 16.2.2018, lk 1).

([19]) Ališić ja teised *vs.* Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Serbia, Sloveenia ja endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik (http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145575).

(30) Seoses väitega, et täiendavad meetmed ainult kahjustaksid NLB pikaajalise elujõulisuse väljavaateid, leidis Sloveenia, et komisjon peaks kohustuste hindamisel lähtuma oma 2013. aasta otsuses antud hinnangust, et müügikohustus takistaks riiki NLBd omanikuna mõjutamast. Sloveenia leiab, et kaubanduslikku laadi täiendavad tasakaalustavad meetmed ei aitaks kaasa selle eesmärgi saavutamisele.

(31) Sloveenia rõhutas, et ta ei osale praegu NLB igapäevategevuses.

4. **SLOVEENIA MÄRKUSED**

(32) Sloveenia leidis vastuseks 2018. aasta algatamisotsusele, et NLB-le antud abimeetmed on Sloveenia poolt 21. detsembril 2017 esitatud muudetud kohustuste põhjal jätkuvalt siseturuga kokkusobivad. Sloveenia rõhutas, et NLB kui abisaaja elujõulisus jääb tagatuks ning kohustuste üldkogum jääb koormuse jagamise ja tasakaalustavate meetmete poolest samaväärseks.

(33) Sloveenia sõnul rakendas NLB 2013. aasta otsuse osana esitatud kohustuste täitmiseks mitmesuguseid meetmeid, millel olid järgmised eesmärgid:

a) tugevdada NLB äriühingu üldjuhtimise raamistikku;

b) tugevdada NLB hinnastamispoliitikat ja riskijuhtimisraamistikku;

c) tasakaalustada NLB äritegevust vähem riskantsete tegevuste suunas;

d) parandada NLB bilansistruktuuri ning

e) taastada NLB pikaajaline kasumlikkus.

(34) Sloveenia leidis, et nende meetmete tulemusel on NLB taas saavutanud pikaajalise elujõulisuse, sest ta suudab katta kõik oma kulud ja tagada asjakohase omakapitali investeeringute tulususe.

(35) Sloveenia tunnistas, et restruktureerimisteatise ([20]) punktis 15 on sõnaselgelt sätestatud, et restruktureerimisperiood peaks olema võimalikult lühike. Sloveenia rõhutas siiski, et müügikohustuse täitmise edasilükkamine oli seotud Horvaatias NLB vastu pooleliooleva välisvaluutahoiuseid puudutava kohtuvaidlusega, ([21]) mis ei allunud tema arvates Sloveenia kontrollile. Samuti märkis Sloveenia, et ta koostab usaldusväärse ajakava NLB 75 % – 1 osaluse müügiks 2019. aasta lõpuks, kusjuures suur osa müüakse juba 2018. aastal.

(36) Sloveenia nõustus, et NLB usaldusväärse äriühingu üldjuhtimisega seotud olemasolevaid kohustusi tuleks pikendada, kuid väitis ka, et põhjendamatute konkurentsimoonutustega seotud olemasolevate kohustuste pikendamise vajadust tuleks hinnata üksikjuhtumi alusel. Selles analüüsis tuleks arvesse võtta alates 2013. aastast muutunud turutingimusi. Peale selle väitis Sloveenia, et kohustused ei tohiks NLB elujõulisust takistada, vaid peaksid pigem aitama seda taastada. Sloveenia leidis sellega seoses, et kohustus loovutada Balkani tütarettevõtjad, kui tema osalust NLBs ei müüda õigeaegselt, mille Sloveenia võttis 2013. aasta otsuse kontekstis, ei ole tasakaalustav meede, sest see ei kõrvalda turumoonutust ega aita edendada NLB elujõulisust.

(37) Seoses komisjoni tähelepanekuga, et NLB ei ole veel emiteerinud uut allutatud võlainstrumenti, ([22]) rõhutas Sloveenia, et üks NLB välismaine tütarettevõtja (NLB Banka Skopje) müüs 2015. aasta juunis […-le] uue 10 miljoni euro suuruse allutatud võlainstrumendi. Lisaks sellele rõhutas Sloveenia, et NLB on täitnud kõik oma regulatiivse kapitali nõuded ja tal on jätkuvalt lisakapitali võimalikus stressiolukorras vastupidamiseks. Seetõttu leidis Sloveenia, et NLB-le täiendavate allutatud võlainstrumentide emiteerimise kohustuse panemine ei suurendaks tema pikaajalist elujõulisust, mida kinnitab ka tema likviidsuse ülejääk.

([20]) Komisjoni teatis finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta (ELT C 195, 19.8.2009, lk 9).

([21]) Kohtuvaidlus on seotud Horvaatias pooleliolevate kohtuasjadega, mis puudutavad Horvaatia hoiustajate (Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, Zagrebi filiaali kliendid) välisvaluutahoiuseid, mis on endise Jugoslaavia lagunemise eelsesse aega ulatuv küsimus. Alates 2017. aastast on Horvaatia teise astme kohtud lahendanud kolm NLB vastu algatatud kohtuasja, kohustades panka lisaks intresside ja kohtukulude tasumisele tagastama ka põhisumma. Lisaks sellele lükkas Horvaatia konstitutsioonikohus 2018. aasta mais tagasi NLB kassatsioonkaebuse otsuse peale, mis oli tehtud kohtuasjas, mille pank 2015. aastal kaotas.

([22]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 58.

(38) Komisjoni tähelepaneku kohta, et NLB-l on jätkuvalt kõrge viivislaenude tase, ([23]) väitis Sloveenia, et NLB pikaajalist elujõulisust ei saa üksnes selle argumendiga kahtluse alla seada. Peale selle rõhutas Sloveenia, et NLB on oma viivislaenude mahtu alates 2013. aasta detsembrist tänu paranenud riskijuhtimisprotsessidele märkimisväärselt vähendanud (70 %).

(39) Komisjoni hinnangu kohta, et Sloveenia ei ole veenvalt tõendanud, et ta on NLB äriühingu üldjuhtimise probleemid tõhusalt lahendanud, ([24]) väitis Sloveenia, et see väide ei kajasta õigesti NLB selle valdkonna saavutusi. Sloveenia leidis, et NLB igapäevast tegevust on rohkem kui viie aasta jooksul korraldanud asjakohase pädevuse ja kogemustega rahvusvaheline juhtkond, kes on Sloveenia riigist täiesti sõltumatu. Sloveenia juhtis tähelepanu ka järgmistele võetud meetmetele, et tõendada NLB äriühingu üldjuhtimise struktuuri olulist paranemist:

a) Sloveenia on loonud kõigi riigivarade nõuetekohaseks haldamiseks Sloveenia riikliku valdusettevõtja;

b) Sloveenia seadusandja on võtnud vastu Sloveenia riikliku valdusettevõtja seaduse, milles on sätestatud valikukriteeriumid riikliku valdusettevõtja nõukogu liikmete määramiseks;

c) NLB on võtnud kasutusele kahetasemelise äriühingu üldjuhtimise süsteemi, mille raames juhatus vastutab tema igapäevase tegevuse eest ja nõukogu teeb järelevalvet.

(40) Sloveenia väitel ei mõjutanud müügikohustuse tähtaja mittejärgimine NLB-le antud riigiabi suurust, tingimusi ja abi andmise asjaolusid ega NLB omapanust ja koormuse jagamist. Seda arvesse võttes leidis Sloveenia, et müügikohustuse täitmata jätmine ei tohiks mõjutada meetmeid, mida on vaja põhjendamatute konkurentsimoonutuste piiramiseks siseturul.

(41) Sloveenia leidis veel, et 2013. aasta otsus ja selles esitatud kohustused on seotud ainult 2013. aastal antud riigiabimeetmetega, ning väitis, et eelmiseks kaheks riigipoolseks rekapitaliseerimiseks andis komisjon nõusoleku juba oma 7. märtsi 2011. aasta ja 2. juuli 2012. aasta otsusega.

(42) Sloveenia leidis ka, et täiendavad elujõulisuse meetmed, koormuse jagamise meetmed või siseturul põhjendamatute konkurentsimoonutuste piiramise meetmed ei oleks vajalikud ega asjakohased. Sellised täiendavad meetmed rikuksid Sloveenia arvates liidu aluspõhimõtteks olevat proportsionaalsuse põhimõtet ja oleksid vastuolus komisjoni praktikaga.

(43) Sloveenia kinnitas kavatsust luua nn õigusjärglusfondist ([25]) rahastatava mehhanismi, et korvata NLB-le Horvaatias poolelioleva kohtuvaidlusega ([26]) seotud õiguslikud tagajärjed. Sloveenia võttis sel eesmärgil vastu seaduse, et kaitsta Sloveenia Vabariigi poolt NLBsse tehtud kapitaliinvesteeringu väärtust ([27]). Sloveenia rõhutas 25. juulil 2018 esitatud dokumendis, et ta jätkab jõupingutusi NLB-le tekkinud finantstagajärgede võimalikult täielikuks neutraliseerimiseks või leevendamiseks, et lõpetada NLB 75 % – 1 osaluse müük edukalt, nii et selle väärtus oleks Sloveenia maksumaksjatele võimalikult suur. Sloveenia leiab, et nimetatud mehhanism leevendaks Horvaatia kohtuvaidluse mõju NLB müügihinnale, seda rakendataks müügiprotsessi kontekstis ja seega ei oleks see riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 tähenduses.

(44) Sloveenia esitas lisateavet tema finantsnõustaja koostatud aruandega, et tõendada, et poolelioleva kohtuvaidluse tagajärgede eest kaitseks mõeldud hüvitusmehhanismi oleks pakkunud ka eraettevõtja. Aruanne hõlmab NLB osaluse eduka müügi tõenäosuse esialgset hindamist, lähtudes kahest välishoiuseid puudutava Horvaatia kohtuvaidlusega seotud stsenaariumist: üks stsenaarium koos mehhanismiga (võimalike hilisemate maksetega mehhanismi alusel) ja teine ilma sellise mehhanismita. Sisuliselt märgiti aruandes hiljutiste Horvaatia kohtuotsuste põhjal, et investorid hindavad Horvaatia kohtuvaidluse riskipositsiooni suuruseks praktiliselt 100 % maksimaalsest riskipositsioonist. Lisaks sellele kehtestas EKP kui järelevalveasutus poolelioleva kohtuvaidluse tõttu

([23]) *Ibid.*
([24]) *Ibid.*
([25]) Sloveenia Vabariigi õigusjärglusfond on avalik rahaline fond, mis loodi õigusjärglusküsimuste lepingu rakendamiseks ning sellega seoses Sloveenia Vabariigi õiguste tagamiseks ja kohustuste täitmiseks endise Jugoslaavia vara, õiguste ja kohustuste jaotamisel ning muude endise Jugoslaavia õigusjärgluse küsimustega seotud ülesannete täitmiseks.
([26]) Kohtuvaidlus on seotud pooleliolevate Horvaatia kohtuasjadega, mis puudutavad Horvaatia hoiustajatele (Ljubljanska banka d.d. Zagrebi filiaali kliendid) pärast Jugoslaavia lagunemist välja makstud välisvaluutahoiuseid. Mõnes hiljutises kohtuotsuses on NLB ja Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, tunnistatud solidaarselt vastutavaks.
([27]) Seadus 52/2018, mis avaldati 27. juulil 2018 Sloveenia Vabariigi ametlikus väljaandes nr 52/2018: https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2018-01-2645/zakon-za-zascito-vrednosti-kapitalske-nalozbe-republike-slovenije-v-novi-ljubljanski-banki-d-d–ljubljana-zvknnlb.

dividendipiirangud (võimalikeks dividendimakseteks on nõutav EKP eelnev nõusolek). Seetõttu oleks NLB dividendide maksmise võimekus mehhanismita piiratud ja see vähendaks tõenäoliselt potentsiaalsete investorite arvu. Aruandes järeldati, et investorite väiksem huvi ja täiendav risk NLB rahavoogudele (mõlemad on kohtuvaidluse ja dividendimaksete edasilükkamise tagajärg) toovad koosmõjus kaasa selle, et investorid nõuavad suuremat omakapitali investeeringute tulusust, et tagada kõigi aktsiate märkimine esmase avaliku pakkumise (edaspidi „IPO“) korral. Negatiivne koosmõju kohustise müügihinnale ([…]) ([28]) ja investorite väiksemast arvust tulenevale suuremale omakapitali investeeringute tulususe nõudele ([…]) ([29]) oleks […]. Aruandes järeldati, et see näitaja on suurem, kui on NLB hinnangul kohtuvaidluse tõttu riskiga seotud maksimaalsed nominaalsed kulud […]. Aruanne toetab seetõttu seisukohta, et Horvaatia kohtuvaidlusega seotud hüvitusmehhanismi loomine NLB müügihinna toetamiseks tagab Sloveeniale kokkuvõttes suurema puhastulu.

5. **SLOVEENIA ESITATUD AJAKOHASTATUD KOHUSTUSTE LOETELU**

(45) 13. juulil 2018 esitasid Sloveenia ametiasutused uued riigiabikohustused.

(46) Sloveenia soovis müügikohustust muuta, tehes ettepaneku vähendada oma osalust NLBs blokeeriva vähemuseni järgmiselt:

(1) 31. detsembriks 2018 vähemalt 50 % pluss ühe aktsia võrra (edaspidi „50 % + 1“);

(2) 31. detsembriks 2019 ülejäänud aktsiate võrra, mis ületavad blokeerivat vähemust.

(47) Sloveenia eristas muudetud kohustuste kavandatud loetelus võimalikke eri stsenaariume seoses NLB 75 % – 1 osaluse müügiga. Nende eri stsenaariumide puhul kohaldataks eri kohustuste rühmi (vt põhjendused 50–52) ja tähtaegu, nagu näidatud tabelis 3.

(48) Sloveenia märgib, et kui ta ei ole sõlminud siduvat müügi- ja ostulepingut oma osaluse müügiks NLBs kooskõlas muudetud müügikohustuse ja ajakavaga, mis on esitatud põhjenduses 46, annab Sloveenia loovutamise eest vastutavale usaldusisikule täieliku volituse vähendada Sloveenia osalust NLBs blokeeriva vähemuseni […].

(49) Sloveenia ei välista võimalust, et ta müüb soodsate turutingimuste korral 31. detsembriks 2018 suurema kui 50 % + 1 osaluse, mis võib ulatuda kuni kogu 75 % – 1 osaluseni.

(50) Seoses 2013. aasta otsuse osana esitatud kohustustega teeb Sloveenia ettepaneku muuta ja pikendada järgmisi olemasolevaid kohustusi (edaspidi „1. rühma kohustused“):

a) anda nõukogu ja selle komiteede kohad ja hääleõigused sõltumatutele ekspertidele vastavalt 2013. aasta kohustuste punktile 9.6, mida on muudetud ainult niivõrd, et sõltumatutele ekspertidele antakse kõik kohad (kolmveerandi asemel);

b) tagada kooskõlas 2013. aasta kohustuste punktiga 9.10, et iga riigile kuuluv pank jääb eraldiseisvaks ja iseseisva otsustusõigusega majanduslikuks üksuseks;

c) tagada kooskõlas 2013. aasta kohustuste punktiga 11, et Sloveenia riigi omanduses olevaid ettevõtteid ei eelistata mitte mingil juhul ettevõtetele, mis ei ole riigi omanduses (mittediskrimineerimine);

d) järgida 2013. aasta kohustuste punktis 12.4 kirjeldatud omandamiskeeldu.

(51) Lisaks sellele pikendatakse teisi olemasolevaid kohustusi ajani, kui Sloveenia on vähendanud oma osaluse NLBs blokeeriva vähemuseni (edaspidi „2. rühma kohustused“):

a) 2013. aasta kohustuste punktis 2 sisalduv kulude vähendamise kohustus, mida muudetakse ainult niivõrd, et kontserni aastased tegevuskulud (v.a ühekordsed erakorralised kulud, mis ei ole korduvat laadi) võivad olla kuni […] eurot;

([28]) […] põhineb ligikaudu […] suurusel intressil, mis on kogunenud poolelioleva kohtuvaidluse osana nõutavalt tasumata põhisummalt ([…]); intressiarvutus põhineb kohtuotsustes esitatud intressiarvutusel.

([29]) […] vastab […] suurusele suurema omakapitali investeeringute tulususe nõudele, mida kasutatakse seejärel NLB äriplaanil põhinevate eeldatavate dividendimaksete diskonteerimiseks, et arvutada mõju IPO hinnale.

b) 2013. aasta kohustuste punktis 4 sisalduv põhitegevusega mitteseotud tütarettevõtjate loovutamise kohustus, mida muudetakse ainult niivõrd, et NLB ei alusta uuesti äri ega tegevusi, mille ta pidi loovutama;

c) 2013. aasta kohustuste punktis 12.1 sisalduv reklaami- ja agressiivsete kaubandusstrateegiate keelu kohustus.

d) 2013. aasta kohustuste punktis 12.2 sisalduv tagasimaksete mehhanismi ja dividendikeelu kohustus, mida muudetakse ainult niivõrd, et NLB maksab oma aktsionäridele auditeeritud aastaaruannete põhjal vähemalt oma netotulu summa, järgides Euroopa ja Sloveenia õigusaktidega kehtestatud piiranguid ja tingimusel, et teatavad minimaalsed kapitalinõuded on täidetud;

e) 2013. aasta kohustuste punktis 18 sisalduv järelevalve eest vastutava usaldusisiku kohustus, mille kohaldamist jätkatakse 2019. aasta lõpuni;

f) 2013. aasta kohustuste punktis 19 sisalduv loovutamise eest vastutava usaldusisiku kohustus.

(52) Sloveenia teeb ettepaneku pikendada 2013. aasta kohustuste punktides 10.1–10.6 sisalduvat omakapitali investeeringute tulususe kohustust ning muid riskijuhtimise ja krediidipoliitika kohustusi ajani, kui tema osalusest NLBs on müüdud vähemalt 50 % + 1, ja muuta neid ainult niivõrd, et uute laenude hinnastamist loetakse piisavaks, kui uus laen aitab saavutada konkreetselt laenult või igalt kliendisuhtelt positiivse omakapitali investeeringute tulususe enne […] maksu mahaarvamist. Kui Sloveenia ei ole siiski vähendanud […-ks] oma osalust NLBs blokeeriva vähemuseni, kohaldatakse omakapitali investeeringute tulususe kohustust uuesti alates […] kuni ajani, kui Sloveenia on vähendanud oma osaluse NLBs blokeeriva vähemuseni.

(53) Sloveenia esitab ka järgmised täiendavad kohustused kui müügiprotsessi edasilükkamist tasakaalustavad meetmed (edaspidi „3. rühma kohustused“):

a) NLB emiteerib hiljemalt […-ks] Sloveeniast sõltumatutele investoritele teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi, välja arvatud tõsiste turuhäirete korral ja üksnes komisjoni heakskiidul;

b) NLB sulgeb Sloveenias […-ks] [10–20] kontorit.

(54) Peale selle märgib Sloveenia, et kui ta ei ole vähendanud oma osalust NLBs blokeeriva vähemuseni 31. detsembriks 2018, loovutab NLB […-ks] oma osaluse kindlustustusega tegelevas tütarettevõtjas NLB Vita.

Tabel 3

Eri stsenaariumide korral kohaldatavad kohustused ja tähtajad

Stsenaarium	1. rühma kohustused	2. rühma kohustused	3. rühma kohustused	NLB Vita	Omakapitali investeeringute tulusus (sh riskijuhtimine ja krediidipoliitika)
Sloveenia müüb 75 % – 1 osaluse NLBs 31. detsembriks 2018	31. detsembrini 2018, v.a omandamiskeelu kohustus (31. detsembrini 2019)	31. detsembrini 2018, v.a järelevalve eest vastutava usaldusisiku kohustus (31. detsembrini 2019)	Emiteerib teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi […-ks] Sulgeb [10–20] kontorit […-ks]	–	Kuni vähemalt 50 % + 1 osaluse müügini NLBs
Sloveenia müüb 50 % + 1 osaluse NLBs 31. detsembriks 2018 ja ülejäänud aktsiad, mis ületavad blokeerivat vähemust, 31. detsembriks 2019	31. detsembrini 2019	Kuni 75 % – 1 osaluse müügini NLBs, v.a järelevalve eest vastutava usaldusisiku kohustus (31. detsembrini 2019)	Emiteerib teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi […-ks] Sulgeb [10–20] kontorit […-ks]	Müük enne […]	Kuni vähemalt 50 % + 1 osaluse müügini NLBs ja alates […] kuni 75 % – 1 osaluse müügini NLBs

Stsenaarium	1. rühma kohustused	2. rühma kohustused	3. rühma kohustused	NLB Vita	Omakapitali investeeringute tulusus (sh riskijuhtimine ja krediidipoliitika)
Sloveenia ei müü 50 % + 1 osalust NLBs 31. detsembriks 2018, loovutamise eest vastutav usaldusisik peab müüma Sloveenia osaluse kuni blokeeriva vähemuseni	31. detsembrini 2018, v.a omandamiskeelu kohustus (31. detsembrini 2019)	31. detsembrini 2018, v.a järelevalve eest vastutava usaldusisiku kohustus (31. detsembrini 2019)	Emiteerib teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi […-ks] Sulgeb [10–20] kontorit […-ks]	Müük enne […]	Kuni vähemalt 50 % + 1 osaluse müügini NLBs ja alates […] kuni 75 % – 1 osaluse müügini NLBs
Sloveenia müüb 50 % + 1 osaluse 31. detsembriks 2018, kuid ei müü ülejäänud aktsiaid, mis ületavad blokeerivat vähemust, 31. detsembriks 2019	31. detsembrini 2019	Kuni 75 % – 1 osaluse müügini NLBs, v.a järelevalve eest vastutava usaldusisiku kohustus (31. detsembrini 2019)	Emiteerib teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi […-ks] Sulgeb [10–20] kontorit […-ks]	Müük enne […]	Kuni vähemalt 50 % + 1 osaluse müügini NLBs ja alates […] kuni 75 % – 1 osaluse müügini NLBs

6. **MEETMETE HINDAMINE**

6.1. **Riigiabi olemasolu**

(55) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(56) Komisjon leidis juba 2013. aasta otsuses, et põhjenduses 18 kirjeldatud meetmed on riigiabi. See hinnang ei ole muutunud ([30]).

(57) Komisjon hindab põhjendustes 58–62, kas põhjenduses 43 kirjeldatud hüvitusmehhanismi (edaspidi „hüvitusmehhanism“) puhul on täidetud kumulatiivsed tingimused, mille korral meedet käsitatakse riigiabina. Kuna riigiabi kriteeriumid on oma olemuselt kumulatiivsed, ei käsitata meedet riigiabina, kui vähemalt üks riigiabi kriteerium ei ole täidetud.

(58) Komisjon hindab, kas hüvitusmehhanism, mille Sloveenia kavatseb kasutusele võtta, annaks NLB-le eelise. Komisjon kohaldab selleks turumajanduse tingimustes tegutseva ettevõtja kriteeriumi, mida saab kohaldada eri majandustehingute suhtes. Komisjon täheldab, et hüvitusmehhanism on ette nähtud vara müügi kontekstis ja seetõttu peab komisjon kohaldama eraettevõtja kriteeriumi. See hõlmab komisjoni hinnangut, kas hüpoteetiline eraettevõtja oleks sama müügiprotsessi osana samuti sama hüvitusmehhanismi pakkunud.

(59) Esiteks märgib komisjon, et hüvitusmehhanism on seotud pikka aega pooleli olnud kohtuasjadega, mille puhul investoritel ei pruugi olla ulatuslikke hindamiskogemusi ([31]). Horvaatia kohtud otsustasid hiljuti NLB kahjuks, mis tõi selle küsimuse täielikult investorite tähelepanu keskmesse ([32]). Vaidlus ulatub tagasi Jugoslaavia lagunemise eelsesse aega ega ole seotud NLB hiljutise tegevusega. Asjaolu, et NLB võidakse tunnistada nõuete täitmise eest Ljubljanska banka d.d.-ga solidaarselt vastutavaks, muudab nõude hindamise veelgi keerulisemaks, sest nõude mõju ainult NLB-le on raskem hinnata. Komisjon mõistab, et need hindamisraskused võivad põhjustada teabe asümmeetria probleeme. Seda arvestades on mõistetav, et sellise mehhanismi puudumise korral määravad

([30]) Seoses Sloveenia märkusega (vt põhjendus 41), et kohustused on seotud ainult 2013. aasta rekapitaliseerimisega, märgib komisjon, et esimesed kaks rekapitaliseerimist kiideti päästmisotsustes heaks ajutiselt ja kiideti 2013. aasta otsuses heaks ainult restruktureerimisabina, võttes arvesse restruktureerimiskava ja esitatud kohustusi. Seetõttu on esitatud kohustused seotud ka esimese kahe rekapitaliseerimisega.

([31]) Erinevalt äriühingu tavapärase tegevuse puhul tavalisematest õiguslikest nõuetest, nagu tootevastutuse või ebasobivate toodete müügiga seotud nõuded.

([32]) Vt joonealune märkus 21.

investorid emissioonile maksimaalse hinna. Kuna investorid määraksid hinna kõige negatiivsema võimaliku stsenaariumi järgi, võimaldaks mehhanism Sloveenia ametiasutustel säilitada soodsamate kohtuotsuste positiivsed tulemused.

(60) Teiseks võtab komisjon teadmiseks Sloveenia esitatud aruandes sisalduva teabe, milles on investorite tagasiside põhjal märgitud, et sellise hüvitusmehhanismi puudumise korral jätavad teatavad investorid IPO-l aktsiad märkimata, millel oleks negatiivne mõju müügihinnale ([33]). Aruandes juhitakse sellega seoses tähelepanu eelkõige investoritele, kes on huvitatud dividende teenivatest investeeringutest. Komisjon võtab sellega seoses arvesse ka seda, et […] EKP kui järelevalveasutus juba kehtestas poolelioleva kohtuvaidluse tõttu dividendipiirangud. Seetõttu ei olnud NLB-l lubatud […] dividende maksta ([34]). Kokkuvõttes rõhutatakse aruandes, et mehhanismi puudumise stsenaariumi korral avaldub müügihinnale […] suurune negatiivne mõju ([35]) ja hüvitusmehhanismi puudumine ohustaks isegi IPO lõpuleviimist ([36]).

(61) Komisjon märgib, et komisjoni kontrollitud mõistlikel eeldustel põhinev aruanne näitab, et investorite negatiivne ja maksimalistlik suhtumine Horvaatia kohtuvaidlusesse ([…]) koos dividendiinvestorite väiksema huviga ([…]) kaalub olulisel määral üles hinnangulised kulud, mis Sloveenia riigil tuleb mehhanismi raames kanda (kuni […], kuid soodsamate kohtuotsuste korral väiksemad). Komisjon leiab nende asjaolude põhjal, et mehhanismil on NLB müügist saadavale puhastulule positiivne mõju.

(62) Komisjon nõustub põhjendustes 58–61 esitatud hinnangu põhjal, et Horvaatia kohtuvaidluse väga erilistel asjaoludel pakuks eraettevõtja müügiprotsessis samuti sellist hüvitusmehhanismi ja seetõttu ei anna Sloveenia NLB-le eelist. Kuna ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumid on kumulatiivsed ja eelise andmise tingimus ei ole täidetud, on hüvitusmehhanismi loomisega täiendava riigiabi andmine välistatud.

6.2. **Siseturuga kokkusobivuse hindamine**

(63) Komisjon märgib, et mitu Sloveenia ja teiste isikute märkust käesoleva otsuse 3. ja 4. jaos on seotud pigem 2013. aasta otsusega. Komisjon meenutab, et ta hindab ainult 2018. aasta algatamisotsuses tõstatatud küsimusi ega hinda 2013. aasta otsust uuesti ei seoses sel ajal läbi viidud abi olemasolu hindamisega ega selle abi kokkusobivusega Sloveenia poolt 2013. aastal esitatud kohustuste põhjal. Konkreetsemalt ei hinda komisjon uuesti oma järeldust, et NLB pikaajaline elujõulisus põhines otsustaval määral kohustusel müüa oma osalus blokeeriva vähemuseni. NLB omandistruktuuri muutmise nõue pidi tagama, et NLBd juhitakse selle kõikidel tasanditel nii, et selle väärtus maksimeeritakse ning ei taotleta muid lühi- või pikaajalisi poliitilisi eesmärke.

(64) Komisjon leiab, et 2018. aasta algatamisotsuses esitatud probleemide ja esialgsete järeldustega on seotud teiste huvitatud isikute järgmised märkused:

a) esimese isiku viide teistele riigiabijuhtumitele, mille puhul komisjon oli müügikohustusi pikendanud, ([37]) ja väide, et tähtaja pikendamine 2019. aastani toob üldist kasu Sloveeniale ja Sloveenia maksumaksjatele;

b) esimese isiku väide, et täiendavad kohustused ainult halvendaksid NLB pikaajalise elujõulisuse väljavaateid.

([33]) Komisjon leidis juba 2017. aasta muutmisotsuse põhjendustes 28 ja 29, et tehing on investorite nõudlusega võrreldes suur. Komisjon märkis konkreetselt, et NLB IPO oleks Euroopa Liidu turul hiljuti täheldatud tehingutest märkimisväärselt suurem. Peale selle ei ole Sloveenia turuindeksites hästi esindatud, mis tähendab, et indekseid jälgivate või indeksit võrdlusalusena kasutavate investorite loomulik nõudlus on piiratud. Komisjon leidis 2017. aasta muutmisotsuses selle põhjal, et aktsiate müügiks on õigustatud järkjärguline protsess. Väiksem nõudlus suurema arvu investorite välistamise tõttu vähendab potentsiaalset IPO hinda veelgi.

([34]) Vt ka NLB aktsionäride 31. koosoleku pressiteade: https://www.nlb.si/investor-news-27-06-2018.

([35]) Finantsnõustaja eeldab, et investorid nõuavad suuremat omakapitali investeeringute tulusust […], mis mõjutab negatiivselt NLB aktsiate hinda […].

([36]) Komisjon meenutab, et nagu selgitatud põhjenduses 44, on Horvaatia küsimuse mõju hindamisele absoluutarvestuses suur.

([37]) Vt käesoleva otsuse põhjenduse 27 punkt a.

(65) Komisjon meenutab teiste juhtumitega võrdlemise puhul, et ta hindab kokkusobivust alati abi andmise ajal kohaldatavate komisjoni teatiste ([38]) põhjal. Komisjon meenutab ka, et käesoleval juhul oli NLBs omatava osaluse müük vajalik NLB elujõulisuse tagamiseks ja restruktureerimisabi üldise hindamise osa, samal ajal kui teistel juhtudel toimus vara müük likvideerimisabi hindamise kontekstis.

(66) Komisjon märgib, et väidetavalt NLB elujõulisust kahjustavate kohustuste kohta ei ole esitatud konkreetseid põhjendusi või näiteid. Nagu 2018. aasta algatamisotsuse põhjenduses 55 märgitud, hindab komisjon, kas uued kohustused säilitavad 2013. aasta otsuse ja 2017. aasta muutmisotsuse esialgse tasakaalu ning kas muudetud kohustused ei kahjusta NLB elujõulisust ja jäävad ühtlasi koormuse jagamise ja tasakaalustavate meetmete poolest samaväärseteks.

(67) Kuna Sloveenia teatas 13. juulil 2018 muudetud kohustustest, hindab komisjon, kas neid uusi kohustusi saab pidada 2013. aasta otsuse ja 2017. aasta muutmisotsuse kontekstis esialgu ettenähtud kohustustega samaväärseteks. Komisjon ei hinda uuesti 21. detsembril 2017 esitatud kohustusi, mida hinnati 2018. aasta algatamisotsuse kontekstis.

(68) Restruktureerimisotsust saab põhimõtteliselt ([39]) muuta, kui muudatus ei hõlma täiendavat abi ja põhineb uutel kohustustel, mida saab pidada esialgsete kohustustega samaväärseteks. Sellises olukorras jääksid abimeetmed ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobivaks vaid juhul, kui esialgse otsuse üldine tasakaal jääb püsima. Esialgse tasakaalu säilitamiseks ei tohiks muudetud kohustused kahjustada abisaaja elujõulisust, mistõttu peaksid kohustused jääma koormuse jagamise ja tasakaalustavate meetmete poolest samaväärseteks, võttes arvesse restruktureerimisteatises kehtestatud nõudeid.

(69) 2018. aasta algatamisotsuses ([40]) meenutatakse, et 2013. aasta otsuse elujõulisuse osa põhines olulisel määral NLB omandistruktuuri muutmisel NLB pikaajalise elujõulisuse tagamiseks. Sloveenia ametiasutused võtsid 2013. aastal tõepoolest kohustuse NLB igapäevategevust riigi poolt mitte mõjutada. Sloveenia teeb nüüd ettepaneku müüa vähemalt 50 % + 1 osalus NLBs 31. detsembriks 2018 ja ülejäänud aktsiad kuni blokeeriva vähemuseni 31. detsembriks 2019.

(70) Komisjon saab NLB pikaajalist elujõulisust uuesti kinnitada, kui sellest muudetud müügitähtajast peetakse väga rangelt kinni. Komisjon peab sellega seoses positiivseks, et muudetud kohustused on teataval määral seotud loovutamisprotsessiga, luues seega õiged stiimulid müügiprotsessi kiirendamiseks. Komisjon märgib näiteks, et kui osalus müüakse blokeeriva vähemuseni enne 31. detsembrit 2019, lõpetatakse teatavate kohustuste kohaldamine varem ([41]). See peaks tagama, et Sloveenia müüb oma osaluse blokeeriva vähemuseni võimalikult ruttu. Komisjon leiab, et muudetud ajakava koos Sloveenia uute kohustustega peaks tagama, et NLB müüki ega restruktureerimisperioodi lõppu ei lükata põhjendamatult edasi ([42]).

(71) Komisjon tegi 2018. aasta algatamisotsuses ([43]) ka muid tähelepanekuid, osutades elujõulisuse taastamise ebapiisavale edenemisele, näiteks uute allutatud võlainstrumentide emissiooni puudumisele, viivislaenude suurele

([38]) Komisjoni teatis „Riigiabi eeskirjade kohaldamine meetmete suhtes, mida on võetud seoses finantsasutustega praeguse ülemaailmse finantskriisi olukorras“ (edaspidi „2008. aasta pangandusteatis“) (ELT C 270, 25.10.2008, lk 8); komisjoni teatis „Finantsasutuste rekapitaliseerimine praeguses finantskriisis: piirdumine minimaalselt vajaliku abiga ja kaitsemeetmed põhjendamatute konkurentsimoonutuste vastu“ (edaspidi „rekapitaliseerimisteatis“) (ELT C 10, 15.1.2009, lk 2); komisjoni teatis langenud väärtusega varade käsitlemise kohta ühenduse pangandussektoris (edaspidi „langenud väärtusega varade teatis“) (ELT C 72, 26.3.2009, lk 1); komisjoni teatis finantssektori elujõulisuse taastamise ja praeguse kriisi olukorras riigiabi eeskirjade kohaste ümberkorraldamismeetmete hindamise kohta (edaspidi „restruktureerimisteatis“) (ELT C 195, 19.8.2009, lk 9); komisjoni teatis riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta alates 1. jaanuarist 2011 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate meetmete toetamise suhtes (edaspidi „2010. aasta pikendusteatis“) (ELT C 329, 7.12.2010, lk 7) ning komisjoni teatis riigiabi eeskirjade kohaldamise kohta alates 1. jaanuarist 2012 pankade kasuks finantskriisi kontekstis võetavate toetusmeetmete suhtes (edaspidi „2011. aasta pikendusteatis“) (ELT C 356, 6.12.2011, lk 7).

([39]) Komisjon on erandkorras nõustunud olemasolevate kohustuste muutmisega mõnel muul juhul, nagu komisjoni 18. septembri 2017. aasta otsusega (EL) 2018/119 riigiabi SA.47702 (2017/C) (ex 2017/N) – Ühendkuningriik kohta – Alternatiivne pakett, et asendada Royal Bank of Scotlandi kohustus loovutada Rainbow äriüksus (ELT L 28, 31.1.2018, lk 49).

([40]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 57.

([41]) Eelkõige kohustus müüa […], […] ja […].

([42]) Nagu sõnaselgelt sätestatud restruktureerimisteatise punktis 15.

([43]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 58.

mahule ja nõukogu liikmete nimetamisega seotud äriühingu üldjuhtimise probleemidele ([44]). Komisjon märgib, et Sloveenia võtab oma 13. juuli 2018. aasta teatega kohustuse emiteerida […-ks] teise taseme omavahenditesse kuuluv instrument ja määrata nõukogu liikmeteks ainult sõltumatuid eksperte. Komisjon leiab, et neil kohustustel on NLB elujõulisusele positiivne mõju. Komisjon võtab arvesse ka asjaolu, et viivislaenude osatähtsus laenude kogumahus ([45]) on 2018. aasta esimeses kvartalis veelgi vähenenud 8,8 %ni (võrreldes 9,2 %ga 2017. aasta detsembri lõpus).

(72) Komisjon avaldas 2018. aasta algatamisotsuses ([46]) kahtlust ka selle suhtes, kui tõhus on Sloveenia esialgne ettepanek määrata tasakaalustava meetmena sõltumatu usaldusisik. Kuna Sloveenia ei ole seda kohustust enam oma uusimasse teatesse lisanud, ei pea komisjon käesolevas otsuses sellise sõltumatu usaldusisiku tõhususe kohta järeldust tegema.

(73) Komisjon leidis 2018. aasta algatamisotsuses ([47]) esialgu, et NLB müügi edasilükkamine pikendas *de facto* restruktureerimisperioodi. Kuna mitu kohustust olid restruktureerimisperioodiga loogiliselt seotud (vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 25), märkis komisjon, et müügiprotsessi tähtaja pikendamine peaks käima käsikäes muude restruktureerimiskohustuste pikendamisega. Komisjon märgib, et Sloveenia teeb nüüd ettepaneku pikendada peaaegu kõiki asjakohaseid kohustusi müügiprotsessi lõpetamiseni. 2013. aasta otsuse kõige asjakohasem kohustus, mida ei pikendata täielikult kuni osaluse vähendamiseni blokeeriva vähemuseni, on […] kohustus. Komisjon märgib siiski, et lisaks olemasolevate kohustuste pikendamisele nähakse ette täiendavad tasakaalustavad kohustused.

(74) Komisjon avaldas 2018. aasta algatamisotsuses ([48]) kahtlust ka selle suhtes, kas Sloveenia ei saaks NLB elujõulisust veelgi suurendada näiteks sõltumatu usaldusisiku muutmisega loovutamise eest vastutavaks usaldusisikuks, kellel on täielikud volitused. Komisjon avaldas samuti kahtlust, ([49]) kas Balkani tütarettevõtjatest loobumise alternatiivse kohustuse ärajätmine ei nõrgendaks olemasolevaid kohustusi. Komisjon märgib, et Sloveenia on nüüd teinud ettepaneku anda loovutamise eest vastutavale usaldusisikule täielik volitus müüa Sloveenia osalus NLBs blokeeriva vähemuseni, kui Sloveenia ei täida müügikohustust. Komisjon leiab, et loovutamise eest vastutava usaldusisiku lisamine kõrvaldab murekohad, mida mainiti seoses NLB 75 % – 1 osaluse müügiga, suurendades nii müügikohustuse usaldusväärsust ja parandades NLB elujõulisuse väljavaateid.

(75) Komisjon avaldas 2018. aasta algatamisotsuse põhjenduses 63 kahtlust ka selle suhtes, kas Sloveenia ei peaks NLB puhul kaaluma täiendavaid struktuurimeetmeid, nagu teatavate tütarettevõtete loovutamine ja/või käitumuslikud meetmed, et korvata NLBs omatava osaluse müügi ja restruktureerimisprotsessi edasilükkamine. Kuna NLB tegutseb turul pikemat aega nii, et ta pikaajaline elujõulisus ei ole täielikult tagatud, võib see põhjustada konkurentsimoonutusi. Komisjon märgib nüüd, et Sloveenia on pakkunud välja kolm täiendavat kohustust, ([50]) mis hõlmavad teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi emiteerimist […-ks], täiendavalt [10–20] kontori sulgemist ja NLB osaluse loovutamist äriühingus NLB Vita (viimast ainult juhul, kui Sloveenia ei ole vähendanud 2018. aasta lõpuks oma osalust NLBs blokeeriva vähemuseni). Mida pikem on ajavahemik, mil tema pikaajaline elujõulisus ei ole täielikult tagatud, seda rohkem tasakaalustavaid meetmeid on vaja, et tagada kohustuste koguhulga samaväärsus tasakaalustavate meetmete poolest. Komisjon leiab, et nende kontorite arv, mille sulgemise ettepaneku Sloveenia on teinud, on märkimisväärne (võrreldes NLB kontorite arvuga Sloveenias) ([51]) ja muudab NLB ärilise kohaloleku Sloveenias vähem silmatorkavaks ([52]). Komisjon peab positiivseks ka NLB Vita loovutamise mõju nii konkurentsile ([53]) kui ka koormuse jagamisele, ilma et NLB elujõulisust põhjendamatult kahjustataks ([54]). Komisjon leiab üldiselt, et tasakaalustavad meetmed on NLB 75 % – 1 osaluse müügi edasilükkamise ja pikema restruktureerimisprotsessi korvamiseks piisavad.

([44]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 36.
([45]) Vt tabel 1.
([46]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendused 59–62.
([47]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 63.
([48]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 63.
([49]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 65.
([50]) Vt käesoleva otsuse põhjendused 53 ja 54.
([51]) Vt käesoleva otsuse põhjendus 15.
([52]) Vt ka restruktureerimisteatise punkt 35.
([53]) Vt ka käesoleva otsuse põhjendused 15 ja 16. NLB Vita on väiksem kui välismaised tütarettevõtjad, kelle NLB pidi esialgse loovutamiskohustuse kohaselt loovutama (võttes arvesse ka seda, et NLB Vita on 50 % osalusega ühisettevõte). NLB Vita annab NLB üldisesse netotulusse suhteliselt väikese panuse ja NLB elujõulisust ei kahjustata.
([54]) Vt ka restruktureerimisteatise punkt 35.

(76) Komisjon avaldas 2018. aasta algatamisotsuse põhjenduses 63 kahtlust ka selle suhtes, kas uue liisinguettevõtte asutamine peatselt pärast eelmise liisinguettevõtte likvideerimist 2013. aasta otsuse aluseks olnud riigiabikohustuste tõttu ei rikuks NLB põhitegevusega mitteseotud tütarettevõtjate loovutamise kohustuse mõtet. Komisjon märgib, et NLB on vahepeal katkestanud kõik asutamismenetlused, mis kõrvaldab selle kahtluse.

(77) 2018. aasta algatamisotsuses ([55]) kutsuti Sloveeniat üles ka täpsustama, et uusimad kohustused ei muuda muid 2017. aasta muutmisotsuse aluseks olnud kohustusi (eriti seoses omandamiskeeluga). Komisjon märgib, et Sloveenia on nüüd on hiljutises teates ([56]) täpsustanud, et omandamiskeeld jääb jõusse 31. detsembrini 2019.

7. **JÄRELDUS**

(78) Eespool esitatud hinnang 13. juulil 2018 teatatud uutele kohustustele on hajutanud 2018. aasta algatamisotsuses avaldatud komisjoni kahtlused kohustuste samaväärsuse suhtes ning 2013. aasta otsuses ja 2017. aasta muutmisotsuses tehtud järeldusi ei muudeta. Seetõttu leiab komisjon kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2015/1589 ([57]) artikli 9 lõikega 3, et NLB-le antav riigiabi on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b alusel siseturuga kokkusobiv.

(79) Lisaks sellele leiab komisjon kooskõlas määruse (EL) 2015/1589 artikli 4 lõikega 2, et mehhanism, mille kohaselt NLB-le hüvitatakse õiguslikud tagajärjed, mis on seotud Horvaatias pooleli oleva kohtuvaidlusega, ei hõlma riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

(80) Komisjon märgib, et Sloveenia valitsus on erandkorras nõustunud sellega, et käesoleva otsuse tekst esitatakse talle ainult inglise keeles,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Sloveenia poolt otsuste SA.33229 (2012/C) (*ex* 2011/N) ja SA.33229 (2017/N-2) raames esitatud kohustuste asendamine Sloveenia poolt teatatud ja käesoleva otsuse lisas sätestatud kohustustega on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b tähenduses siseturuga kokkusobiv.

Artikkel 2

Hüvitusmehhanism, mille eesmärk on hüvitada NLB-le Horvaatias poolelioleva kohtuvaidlusega seotud õiguslikud tagajärjed, ei hõlma riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Sloveenia Vabariigile.

Brüssel, 10. august 2018

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Margrethe VESTAGER

([55]) Vt 2018. aasta algatamisotsuse põhjendus 66.
([56]) Vt käesoleva otsuse põhjendus 50.
([57]) Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (EL) 2015/1589 (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9).

LISA

2017. AASTA MUUTMISOTSUSE KOHUSTUST NR 14 ASENDAV UUS KOHUSTUS

(14) **[riigi osaluse vähendamine]** Sloveenia vähendab oma osalust NLBs 25 % + 1 aktsiani (edaspidi „blokeeriv vähemus“) järgmiselt:

31. detsembriks 2018 vähemalt 50 % pluss ühe aktsia võrra. Sloveenia ei välista võimalust, et ta müüb soodsate turutingimuste korral suurema kui 50 % pluss üks aktsia osaluse, mis võib ulatuda kuni 75 % miinus üks aktsia osaluseni.

Kui Sloveenia ei sõlmi 31. detsembriks 2018 üht või mitut siduvat müügi- ja ostulepingut oma osaluse müügiks NLB d.d.-s kooskõlas käesoleva punkti 14 alapunktiga a, annab Sloveenia (2013. aasta kohustuste punkti 19 kohaselt nimetatud) loovutamise eest vastutavale usaldusisikule täieliku volituse vähendada Sloveenia osalust NLB d.d.-s blokeeriva vähemuseni […] eest. Kui loovutamise eest vastutavale usaldusisikule antakse volitus vähendada Sloveenia osalust NLB d.d.-s blokeeriva vähemuseni kooskõlas käesoleva punkti 14 alapunktiga a, lõpetatakse kõigi punktides 14.1 ja 14.2 sätestatud kohustuste (v.a punktide 14.1.4 ja 14.2.6 kohustused) järgimine alates 31. detsembrist 2018. Sama kehtib siis, kui Sloveenia vähendab oma osaluse NLB d.d.-s blokeeriva vähemuseni 31. detsembriks 2018;

31. detsembriks 2019 ülejäänud aktsiate võrra, mis ületavad blokeerivat vähemust.

Kui Sloveenia ei sõlmi 31. detsembriks 2019 üht või mitut siduvat müügi- ja ostulepingut oma osaluse müügiks NLB d.d.-s kooskõlas käesoleva punkti 14 alapunktiga b, annab Sloveenia (2013. aasta kohustuste punkti 19 kohaselt nimetatud) loovutamise eest vastutavale usaldusisikule täieliku volituse vähendada Sloveenia osalust NLB d.d.-s blokeeriva vähemuseni […] eest.

Sloveenia vähendab oma osalust NLB d.d.-s kooskõlas eelnimetatud punktidega, müües selle riigi omandisse kuuluvate varade haldusstrateegia määruse sätetel põhineva läbipaistva, avatud ja konkurentsipõhise protsessi raames ühele või mitmele investorile, kes on Sloveenia Vabariigist sõltumatud ega ole temaga seotud.

Loovutamise eest vastutav usaldusisik tegutseb oma punkti 14 alapunktis a või b sätestatud kohustusi täites kooskõlas eelneva lõiguga ning nõuetekohase vilumuse, ettevaatuse ja hoolsusega.

Kui Sloveenia ei vähenda oma osalust NLB d.d.-s blokeeriva vähemuseni 2018. aasta lõpuks, loovutab NLB d.d. […-ks] oma kindlustusega tegeleva tütarettevõtja NLB Vita.

Kui Sloveenia on hiljemalt 31. detsembriks 2018 müünud oma osalusest NLB d.d.-s vähemalt 50 % pluss üks aktsia, kohaldatakse ja järgitakse punkti 14.1 kohaseid kohustusi 31. detsembrini 2019. Punkti 14.2 kohaseid kohustusi (v.a punktide 14.2.1 ja 14.2.6 kohustused) kohaldatakse ja järgitakse seni, kuni Sloveenia vähendab oma osaluse NLB d.d.-s blokeeriva vähemuseni. Punktis 14.2.1 sätestatud kohustust kohaldatakse ja järgitakse seni, kuni enamik (vähemalt 50 % + 1 aktsia) riigi osalusest on loovutatud ja alates […] kuni ajani, kui Sloveenia vähendab oma osaluse NLB d.d.-s blokeeriva vähemuseni.

(14.1) Sloveenia võtab järgmised kohustused:

(14.1.1) määrata kõik nõukogu ja selle komiteede kohad ja hääletusõigused sõltumatutele ekspertidele, st isikutele, kes

ei tööta praegu ega ole töötanud 24 kuud enne ametisse nimetamist Sloveenia riikliku valdusettevõtja, riigiasutuse, avaliku asutuse, riikliku fondi, avalik-õigusliku institutsiooni või avalik-õigusliku majandusliku institutsiooni heaks, mille asutaja on Sloveenia Vabariik;

ei tööta praegu ega ole töötanud 24 kuud enne ametisse nimetamist mõne teise avaliku sektori asutuse heaks, mis on eelarve kaudne kasutaja, või mis tahes üksuse heaks, mille tegevuse üle Sloveenia Vabariigil, Sloveenia riiklikul valdusettevõtjal või Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d.-l on valitsev mõju, nagu on määratletud äriühinguseaduses (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 65/09 – ametlik konsolideeritud tekst ja selle hilisemad muudatused);

ei ole praegu ega ole olnud 24 kuud enne ametisse nimetamist juhtival või haldusalasel ametikohal mõnes Sloveenia poliitilises parteis;

(14.1.2) tagada kooskõlas 2013. aasta kohustuste punktiga 9.10, et iga riigile kuuluv pank jääb eraldiseisvaks ja iseseisva otsustusõigusega majanduslikuks üksuseks;

(14.1.3) tagada kooskõlas 2013. aasta kohustuste punktiga 11, et Sloveenia riigi omanduses olevaid ettevõtteid ei kohelda mitte mingil juhul soodsamalt kui ettevõtteid, mis ei ole riigi omanduses (mittediskrimineerimine);

(14.1.4) tagada kooskõlas 2013. aasta kohustuste punktiga 12.4, et NLB ei omanda osalust üheski ettevõtjas.

(14.2) Sloveenia võtab ka kohustused seoses järgmiste 2013. aasta kohustustega (nende algsel kujul ja järgmiste sisuliste muudatustega):

(14.2.1) **[Riskijuhtimine ja laenupoliitika]** NLB vaatab läbi oma riskijuhtimisprotsessi ning NLB d.d. ja selle põhilised pangafiliaalid teevad eeskätt järgmist:

(14.2.1.1) hinnastavad iga uut laenu (arvestades uue laenuna iga uut tehingut, mis ei ole seotud olemasolevate tehingutega), kasutades sobivat pangasisest hinnastamisvahendit (nagu praegu kasutatav „Kreditni Kalkulator“ ja selle tulevane versioon) või (jaemüügi massituru ja VKEde nõuete puhul) sobivaid pangasisese hinnastamise suuniseid. Uute laenude hinnastamist loetakse piisavaks, kui uus laen aitab saavutada igalt laenult või igalt kliendisuhtelt […] positiivse **omakapitali investeeringute tulususe** enne maksude mahaarvamist. Kliendisuhte omakapitali investeeringute tulususe arvutamisel võib kaasata intressitulu, lõivud ja muud sama kliendi ühendtooted.

Selle arvutuse puhul võib arvesse võtta ühe ja sama kliendi kõikide laenude mahuga kaalutud keskmist (alates käesoleva otsuse kuupäevast), muid teenustasu eest tehtavaid toiminguid või pangatehinguid, mis annavad panuse sama kliendisuhte kasumlikkusesse, nii et uus laen võib olla vähem tulus, kui seda kompenseeritakse muudest teenustasu eest tehtavatest toimingutest või pangatoimingutest saadud tuluga. Uute laenude laenudokumendid tõendavad enne tehingu sõlmimist arvutatud omakapitali investeeringute tulusust kas seoses konkreetsele kliendile antud laenu või muu kehtiva nõudega, kaasa arvatud muud teenustasu eest tehtavad toimingud või pangatoimingud. Massiturul tehtavate jaepangandustehingute ja VKE-dega tehtavate tehingute puhul võib selle asemel, et esitada andmed enne tehingu sõlmimist arvutatud omakapitali investeeringute tulususe kohta, esitada tõendid selle kohta, et tehing on kooskõlas pangasisese hinnastamise suunistega, ja tsentraliseeritud tõenduse, et hinnastamissuunised tagavad omakapitali investeeringute tulususe […].

Mis tahes kõrvalekalle hinnastamisest, mille tulemus on madalam hind, tuleb dokumenteerida. Dokumentatsioon peab sisaldama kõrvalekalde kokkuvõtlikku ärilist põhjendust ja see tuleb esitada järelevalve eest vastutavale usaldusisikule. Kõrvalekallete kogusumma ei tohi ületada punktis 14.2.1.6 sätestatut.

Laenutehingud, mis ei kuulu selle hinnastamispoliitika alla: tehingud seotud pooltega (st kontserni liikmete ja töötajatega), restruktureerimisjuhtumid (D-, E- ja C-klientidega, kui makseviivitus on enam kui 90 päeva) ja kõik tehingud rahaturul;

(14.2.1.2) kohandavad krediidireitingu andmise protsessi nii, et finantsaruannete analüüsi ja krediidihindamise tulemusi vähemalt selliste finantsvõimenduse ja tulemuslikkuse näitajate kohta nagu kapitalitulu, ärikasumi intressimaksete kattevara, võlg/kasum koos intresside, maksude, kulumi ja amortisatsiooniga, võlg/(võlg + omakapital) jne, võetakse arvesse enne mõne ärikliendiga uude krediidiriski positsiooni asumist. Igale kliendile, kelle suhtes NLB d.d.-l on nõue, mis ületab 1 miljon eurot, tuleks igal aastal uuesti reiting anda;

(14.2.1.3) dokumenteerivad kõik restruktureerimisotsused, st kõik sellised uued laenutehingud viivitavate äriklientidega, mille nõue ületab 10 000 eurot, ning lisavad dokumentide hulka ka alternatiivsete lahenduste võrdluse, nagu laenutagatiste realiseerimine ja laenusuhte lõpetamine, tõendades, et valitud lahendus maksimeerib panga nüüdispuhasväärtuse. Välja arvatud siis, kui saavutatav on vähemalt […] suurune omakapitali investeeringute tulusus, peavad restruktureerimisotsused olema sellised, et pank oleks suuteline lõpetama laenusuhte vähemalt iga 12 kuu järel. Kui NLB d.d.-l ei ole ainuõigust restruktureerimislepinguid heaks kiita, esitada ega kinnitada või restruktureerimisotsuseid vastu võtta, kasutab ta oma õigusi vastavalt eeltoodud põhimõtetele. Järelevalve eest vastutavale usaldusisikule tuleb korrapäraselt (vähemalt iga 6 kuu järel) esitada loetelu kõikidest hiljutistest restruktureerimisotsustest. Järelevalve eest vastutavale usaldusisikule tuleb nõudmise korral esitada dokumendid mis tahes restruktureerimisotsuse kohta;

(14.2.1.4) tagavad, et kõik laenuametnikud, kes kiidavad heaks laenud VKEdele ja äriklientidele, on läbinud ettevõttesisese koolituse, kus nad tutvuvad krediidireitingute andmise protsessiga ja kindlaksmääratud hinnastamismetoodikaga;

(14.2.1.5) tagavad, et kliendile reitingu andmisel kasutatakse Sloveenia Panga heakskiidu saanud täielikult sisereitingul põhinevat süsteemi;

(14.2.1.6) kui järelevalve eest vastutav usaldusisik avastab, et NLB ei suuda mõnd käesolevas punktis nimetatud kohustust täita, peab NLB d.d. esitama järelevalve eest vastutavale usaldusisikule paranduskava, milles näidatakse, milliseid meetmeid on võetud ja kavatsetakse võtta, et vältida kohustuse mittetäitmist järgmises kvartalis. Kava tuleb järelevalve eest vastutavale usaldusisikule esitada õigeks ajaks, et viimane saaks seda käsitleda oma järgmises poolaastaaruandes komisjonile. Kui paranduskava ei anna oodatud tulemusi ega täida oodatud eesmärke, piirab NLB d.d. 12 kuuks – alates kohustuste mittetäitmisest teatamisele järgnenud kvartalist – uute laenude mahtu aruandlusperioodi kohta 66 %ni selle aruandlusperioodi uute laenude mahust, mil võetud kohustust ei täidetud. See ei kehti punktis 14.2.1.1, 14.2.1.2 või 14.2.1.3 nimetatud kohustuste mittetäitmise korral, kui järelevalve eest vastutava usaldusisiku läbiviidud täiendava uurimise käigus tuvastatakse, et sellist rikkumist saab pidada üksikuks veaks või tegemata jätmiseks ning et puuduvad tõendid selle kohta, et selliste tehingute maht kliendi kohta, mida rikkumine mõjutaks, oleks suurem kui […].

(14.2.2) 2013. aasta kohustuste punktis 2 sisalduv **[kulude vähendamise]** kohustus, mida muudetakse nii, et kontserni aastased tegevuskulud (v.a ühekordsed erakorralised kulud, mis ei ole korduvat laadi, st restruktureerimiskulud) võivad olla kuni […] eurot;

(14.2.3) 2013. aasta kohustuste punktis 4 sisalduv **[põhitegevusega mitteseotud tütarettevõtjate loovutamise]** kohustus, mida muudetakse nii, et NLB d.d. ei alusta uuesti äri ega tegevusi, mille ta pidi loovutama;

(14.2.4) 2013. aasta kohustuste punktis 12.1 sisalduv **[reklaami ja agressiivsete kaubandusstrateegiate keelu]** kohustus;

(14.2.5) 2013. aasta kohustuste punktis 12.2 sisalduv **[tagasimaksete mehhanismi ja dividendikeelu]** kohustus, mida muudetakse nii, et NLB d.d. maksab oma aktsionäridele auditeeritud aastaaruannete põhjal iga majandusaasta kohta dividendidena vähemalt asjaomase majandusaasta netotulu summa (ja võib kahtluste vältimiseks maksta iga kord aktsionäridele dividendidena jaotamata kasumi, sealhulgas, kuid mitte ainult, eelmiste majandusaastate jaotamata kasumi), järgides kohaldatavate Euroopa ja Sloveenia õigusaktidega kehtestatud piiranguid ja tingimusel, et kohaldatavat miinimumkapitalinõuet konsolideeritud tasemel (mida suurendatakse kohaldatavate kombineeritud puhvri nõuete ja kapitali nõuetega) ületab vähemalt 100 baaspunkti suurune kapitalipuhver;

(14.2.6) 2013. aasta kohustuste punktis 18 sisalduv **[järelevalve eest vastutava usaldusisiku]** kohustus;

(14.2.7) 2013. aasta kohustuste punktis 19 sisalduv **[loovutamise eest vastutava usaldusisiku]** kohustus.

(14.3) Sloveenia võtab ka kohustused seoses järgmiste täiendavate tasakaalustavate meetmetega, et tagada esialgse müügikohustusega samaväärsed tasakaalustavad meetmed:

(14.3.1) NLB d.d. tugevdab veelgi oma kohustiste struktuuri, emiteerides hiljemalt […-ks] Sloveeniast täielikult sõltumatutele investoritele teise taseme omavahenditesse kuuluva instrumendi, välja arvatud tõsiste turuhäirete korral.

Komisjoni eelnevat heakskiitu nõudev erand: kui NLB saab komisjoni heakskiidu, ei ole ta sellest kohustusest hoolimata kohustatud tõsiste turuhäirete korral emiteerima teise taseme omavahenditesse kuuluvat instrumenti;

(14.3.2) NLB d.d. sulgeb Sloveenias […-ks] [10–20] kontorit.

Hoolimata käesolevas dokumendis sätestatud teatavate kohustuste kehtivusest kohaldatakse ja järgitakse punkti 14.3 kohaseid kohustusi nii punkti 14 alapunkti a stsenaariumi kui ka punkti 14 alapunkti b stsenaariumi korral vastavalt punktidele 14.3.1 ja 14.3.2, nagu on asjakohane.

(14.4) Kõikide selliste kohustuste kohaldamine, mis on sätestatud

komisjoni 18. detsembri 2013. aasta otsuses riigiabi SA.33229 (2012/C) kohta, välja arvatud punktide 18 ja 19 kohustused, ja

komisjoni 11. mai 2017. aasta otsuses riigiabi SA.33229 (2017/N-2) kohta – NLB restruktureerimisotsuse muutmine,

lõpetati 31. detsembril 2017.